Virusorsakade luftvägsinfektioner

Region Sörmland

Samverkanswebben

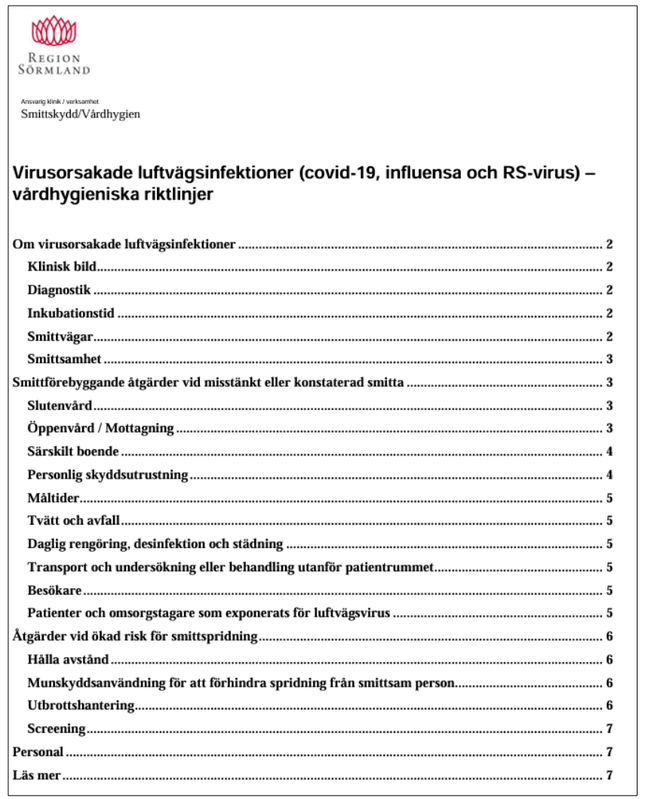

Region Sörmland

Ansvarig klinik / verksamhet
Smittskydd/Vårdhygien

Virusorsakade luftvägsinfektioner (covid-19, influensa och RS-virus) – vårdhygieniska riktlinjer

Om virusorsakade luftvägsinfektioner ... 2
Klinisk bild ... 2
Diagnostik ... 2
Inkubationstid ... 2
Smittvägar ... 2
Smittsamhet ... 3
Smittförebyggande åtgärder vid misstänkt eller konstaterad smitta ... 3
Slutenvård ... 3
Öppenvård / Mottagning ... 3
Särskilt boende ... 4
Personlig skyddsutrustning ... 4
Måltider ... 5
Tvätt och avfall ... 5
Daglig rengöring, desinfektion och städning ... 5
Transport och undersökning eller behandling utanför patientrummet ... 5
Besökare ... 5
Patienter och omsorgstagare som exponerats för luftvägsvirus ... 5
Åtgärder vid ökad risk för smittspridning ... 6
Hålla avstånd ... 6
Munskyddsanvändning för att förhindra spridning från smittsam person ... 6
Utbrottshantering ... 6
Screening ... 7
Personal ... 7
Läs mer ... 7

Riktlinjen gäller i första hand infektioner orsakade av SARS-CoV-2 (covid-19), influensa och RS-virus. Riktlinjen kan också tillämpas vid luftvägsinfektion orsakad av andra luftvägsvirus som humant metapneumo-, rhino-, entero-, adeno-, parainfluensavirus samt humana säsongscoronavirus eller luftvägsinfektioner som bedöms vara virusorsakade men där orsaken inte fastställts.

Region Sörmland

Smittvägar

Droppsmitta – virus överförs från person till person via droppar från en smittad individs luftvägar till den omgivande luften till den andra individens luftvägar och luftvägsslemhinnor.

Kontaktsmitta – virus överförs även via direkt eller indirekt kontaktsmitta via händer och föremål.

Region Sörmland

Symtom på luftvägsinfektioner

- Hosta
- Ont i halsen
- Andfåddhet
- Rinnande/täppt näsa
- Feber

- Akut insjuknande i lunginflammation
- Bortfall av lukt/smaksinne
- Mag/tarmsymtom
- Akut feber och förvirring

Region Sörmland

Inkubationstid

Tiden mellan smittotillfället och att de första symtomen uppträder.

Inkubationstiden för virusorsakade luftvägsinfektioner är vanligtvis 1-5 dagar

- Covid-19 (i typiska fall) 2-5 dagar
- Influensa 1-4 dagar
- RS-virusinfektion 3-5 dagar

Region Sörmland

Smittsamhet

- Smittsamhet från en person med virusorsakad luftvägsinfektion kan föreligga redan innan symtomdebut
- Som störst kring insjuknandet och ett par dagar framåt.
- Beror på immunförsvar och sjukdomens allvarlighetsgrad.
- Individuella bedömningar och anpassningar kan behöva göras.

Smittsamhetsbedömning

- 5 dagar efter symtomdebut och
- Feberfrihet i minst 24 timmar och
- Klinisk förbättring

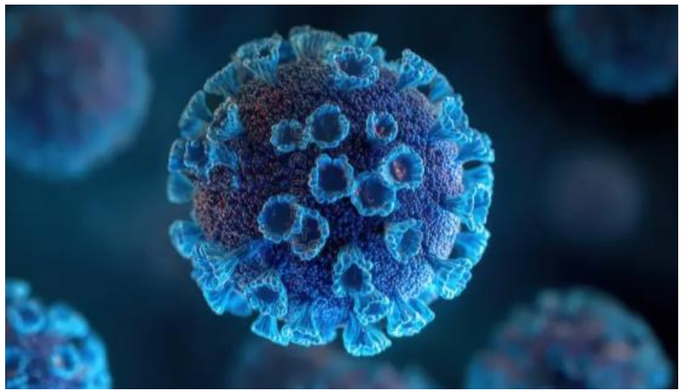

Region Sörmland

Vårdrutiner för vårdtagare

Slutenvård

- Ska så långt det är möjligt vårdas i eget rum med stängd dörr

Öppenvård/mottagning

- Ska direkt visas in på undersökningsrum med stängd dörr
- Ta ställning till vilka besök eller behandlingar som kan skjutas fram

Särskilt boende

- Omhändertas i eget rum med eget hygienutrymme

Region Sörmland

Skyddsutrustning

Följande gäller alltid:

- Tillämpning av basala hygienrutiner och klädregler
- Goda möjligheter att hålla avstånd

Vid kontakt med patienter eller omsorgstagare med misstänkt/bekräftad virusorsakad luftvägsinfektion används:

- Munskydd (IIR) och visir/skyddsglasögon vid arbete mindre än 2 meter från personen

Region Sörmland

Faktorer vid ökad smittrisk

- **Vid nära/långvarig kontakt och/eller med kraftig hosta eller andra faktorer för ökad smittrisk ska andningsskydd FFP2/FFP3 övervägas**

- < 2 meter från personen
- > 1 timme
- Kraftig hosta
- Medicinska åtgärder/omvårdnadsmoment med ökad risk för smittspridning
  - Intubering, extubering, hjärt-lungräddning, tracheotomi och tracheostomivård med sugning samt bronkoskopi.

Region Sörmland

Daglig rengöring, desinfektion och städning

- Daglig städning och slutstädning/hemgångsstädning enligt ordinarie rutin

- Rengör och desinfektera tagytor på vårdrummet, hygienutrymmet och på hjälpmedel dagligen

- Vid spill av kroppsvätskor utför punktdesinfektion

  -Torkas upp direkt och därefter bearbetas ytan mekaniskt med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider

Region Sörmland

Bra dokument för städning

Slutstädning av vårdplats - vårdhygieniska rekommendationer

Rekommendationerna för slutstädning av vårdplats vänder sig till vårdpersonal som ska utföra slutstädning.

Arbetsflöde för vårdrum	Steg 1	Steg 2
Dörrens båda sidor inkl. dörrhandtag och karm		
Strömbrytare		
Garderob invändigt och utvändigt		X
Bord/stolar/pallar/hyllor		X
Tvålhållare/sprithållare och flaska inklusive pumphuvud		
Handfat, kran och torkyhållare		
Hållare till handskar, sprita paketet samt plocka ur och kasta yttersta paren handskar		
Hållare till förkläden, sprita paketet samt plocka ur och kasta yttersta förklädet		
Säng, sänggrindar, gavlar, hävarm och manöverdosa till sängen		
Sängbord, sängbordslåda in- och utvändigt, radio, larmknapp, fjärrkontroll		
Sänglampa, vårdpanel		
Madrassöverdrag. Öppna och inspektera madrasskärnan. Förorenad eller trasig madrass kasseras.		
Vikväggar		
Töm papperskorg		
Golv vid behov om de är synligt smutsiga		
Vid behov om synlig smuts; spegel, vägg i nåbar höjd, element		

Patientnära städning av vårdsal – arbetsbeskrivning för vårdpersonal

Vårdpersonalens ansvar vid daglig städning av vårdsal

Vårdpersonalen ansvarar för rengöring/desinfektion av följande ytor vid daglig städning:

- säng med tillhörande tagytor (sänggrindar, gavlar, hävarm och manöverdosa till sängen)
- sängbord med tillhörande ytor
- sänglampa
- handtag på skärmvägg
- vårdpanel
- fjärrkontroll
- medicinteknisk utrustning.

Region Sörmland

Tvätt, avfall och måltider

- Tvätt och avfall hanteras enligt ordinarie rutin
- Tvätt och avfall som är kraftigt förorenade med kroppsvätskor eller utsöndringar ska **alltid** hanteras som smittförande

- Patienten/omsorgstagaren ska serveras mat och äta på rummet
- Sedvanlig hantering av porslin och matbrickor

- **Glöm inte basala hygienrutiner!**

Region Sörmland

Transport

- Smittsam person bör om möjligt bära munskydd vid transport
- Om munskydd inte fungerar: ge engångsnäsdukar och uppmana personen att hosta i näsduk som direkt kastas i försluten plastpåse
- Säkerställ god handhygien
- Informera mottagande enhet i förväg och låt personen gå direkt till undersökningsrum utan att vänta
- Transportpersonal använder samma skyddsutrustning som vårdpersonal

Region Sörmland

Besökare

- Vårdgivare och verksamheter ansvar och verksamheter ansvarar och beslutar för besöksrutiner
- Besökare bör vistas i vårdrummet och inte ha kontakt med övriga på avdelningen
- Påminn besökare om god handhygien!

Region Sörmland

Patienter och omsorgstagare som exponerats för luftvägsvirus

- Patient eller omsorgstagare som vårdats på samma rum, eller som varit nära kontakter på samma enhet, som en individ med nytillkomna symtom på luftvägsinfektion, är exponerade.
- Var observant på luftvägssymtom eller feber hos alla exponerade individer och informera dem att genast meddela eventuella symtom. Planerade undersökningar kan genomföras så länge personen är symtomfri.
- Exponerade patienter och omsorgstagare som får symtom bör flyttas till eget rum med stängd dörr.
- Nya patienter eller omsorgstagare bör inte läggas in på rummet varifrån en individ med symtom flyttats, även om de andra på rummet är symtomfria. Detta gäller under den beräknade inkubationstiden.

Region Sörmland

Åtgärder för ökad risk för smittspridning

- Hålla avstånd
- Munskyddsanvändning
  - -Förhindra spridning från smittsam person
  - -Vilken nivå avgör verksamheten, gärna i samråd med vårdhygien

Exempel på olika nivåer:

- För personal vid ansiktsnära arbete med patient/omsorgstagare
- Kontinuerligt för personal då de befinner sig i lokalerna
- Kontinuerligt för personal och besökare då de befinner sig i lokalerna

Region Sörmland

Aerosolgenererande procedur

- Aerosolgenererande procedur är en term som försöker sammanfatta situationer som kan innebära högre risk för smitta
- Verksamheten ansvarar själva för att ta reda på om apparatur/procedur genererar aerosol i sådan grad att andningsskydd krävs

- Följande procedurer bedöms inte vara AGP

  - behandling med högflödessyrgas (HFNC, t.ex. Optiflow ®)

  - icke-invasiv ventilering (NIV- och CPAP-behandling)

  - inhalationsbehandling.

Region Sörmland

Utbrottshantering

- **Kontakta alltid vårdhygien för rådgivning och handläggning**
- Snabb kartläggning av omfattning – hur många har misstänkta symtom?
- Säkerställ att smittförebyggande arbetssätt är känt av personalen, inklusive hur skyddsutrustning ska användas
- Säkerställ att vård på eget rum/kohortvård används i så stor utsträckning som möjligt
- Besluta i vilken grad diagnostik, provtagning och screening ska användas för att hantera utbrottet

Region Sörmland

Personal

- Medarbetare med nytillkomna symtom på luftvägsinfektion och allmänpåverkan eller nytillkomna symtom på luftvägsinfektion och feber >38 grader rekommenderas att stanna hemma

- Grundregeln för återgång till arbete är att personen ska vara förbättrad och feberfri sedan minst ett dygn

Region Sörmland

Frågor

Kontaktinformation Smittskydd och Vårdhygien

Kontakt Smittskydd:
Tfn: 016-10 35 85, välj knappval 1.
E-post: smittskydd@regionsormland.se

Kontakt Vårdhygien:
Tfn: 016-10 35 85, välj knappval 2.
E-post: vardhygien@regionsormland.se

Telefontid:
måndag-torsdag kl. 8:00-16:00
fredag kl. 8:00-15:00

REGION SÖRMLAND